

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

2018/19. KÖRZETI FORDULÓ 12. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

TASSY GERGELY középiskolai tanár
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Milyen határozók vannak a Himnusz második versszakában?
(A) társ (B) részes (C) mód (D) hely (E) eszköz
- A *Mátyás király életéről való elmélkedések* című írásból idézünk. Olvassátok el, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!
„...ép volna országunk, s Buda közepe volna, ha nem egész keresztyénségnek, legalább bizony Magyarországnak. De nem mindenik seculumban születik Fenix, és sok száz esztendeig kell fáradozni a természetnek, meddig formálhat oly embert, aki világ s országok megbotránkozásának gyógyítója legyen, s maga nemzetének megvilágosítója.”
(A) A mű szerzője Zrínyi Miklós. (B) Az írás a XVI. században keletkezett.
(C) A seculum évszázadot jelent. (D) A Fenix jelentése: szárnyas oroszlán.
(E) A részlet három kijelentő módú igét tartalmaz.
- Minek a jelképes kifejezése, mit jelent a „*elefántcsonttorony*”?
(A) A művészi, írói pálya végleges lezárása. (B) Egy művész kiközösítése.
(C) Sértett visszavonulás a barátoktól. (D) Fényűző életmód.
(E) A közélettől, politikától elzárkózó művészi magatartás.
- Milyen szófajú szavak szerepelnek az alábbi mondatban?
„Azzal a délceg ifjú nevetve a hintóba pattan, búcsút int kezével az öreg Olejnek, Anikának pedig azt súgja lágy, behízelt hangon: ...”
(A) módosítószó (B) határozószó (C) határozói igenév
(D) vonatkozó névmás (E) melléknévi igenév
- Mi igaz az előző feladatban idézett szöveg szerzőjére?
(A) Nógrád vármegyében született. (B) Gyakori témája a dzsentrí.
(C) Az írás mellett újságíró is volt. (D) Országgyűlési képviselő is volt.
(E) Pályáján Kazinczy indította el.
- Jelöljétek meg az időmértékes verssorokat!
(A) „kis lélek-dzsungel, kuszaságában is idetartozó” (Gergely Ágnes)
(B) „S túl, a kopár folyosó végén remegőn benyitottam” (Kosztolányi Dezső)
(C) „Elgondolva minő kétése az emberi sors” (Kisfaludy Károly)
(D) „a kertben harangszó csavarog” (Kenéz Ferenc)
(E) „Az arcodat már álmomban se látom” (Gérecz Attila)

- Ruha teszi az embert? Ruhadarabok nevét soroltuk fel. Mely foglalkozások párosíthatók a rájuk jellemző ruhanemek valamelyikével?
atilla – talár – fityula – suba – libéria
(A) inas (B) asztalos (C) pásztor
(D) huszár, katona (E) szobalány, ápolónő
- Az alábbi toldalékformák közül jelöljétek be a képzőket!
(A) -ni (B) -nyi (C) -va / -ve (D) -hat / -het (E) -é
- Világirodalmi művek kulcsszavakkal, nevekkel. Melyiket írta Tolsztoj?
(A) Fényképészet, önáltatás, élethuzugság, padlás, Ekdal, pisztolylövés.
(B) Halálhír, bíróság, Geraszim, „kellemes és ildomos”, fájdalom.
(C) Uzorás, gyilkosság, nyomozás, Szonya, munkatábor.
(D) Színház, tüsszentés, kishivatalnok, Brizzsalov, bocsánatkérés, halál.
(E) Nyaralás, szemfényvesztő, gyerekek, előadás, Angiolieri úr, tragédia.
- Az alábbi Arany-versek közül melyik tartozik az *Őszikék* ciklusba?
(A) Ősszel (B) Epilógus (C) Híd-avatás
(D) Nemzetőr dal (E) Mindvégig
- Éva szerepváltozatait soroljuk Az ember tragédiájából. Mi a helyes sorrend?
1. Borbála 2. Júlia 3. polgárlány 4. Izóra 5. Lucia
(A) 2-5-4-3-1 (B) 2-5-1-4-3 (C) 4-2-5-1-3 (D) 5-2-4-3-1 (E) 5-2-4-1-3
- Nyugatos verscímeke anagrammával. Melyek szerzője Babits Mihály?
(A) FOGÁSZ KERETE (B) IGAZI LAPÁT (C) Ó JAJ MÁNIÁS
(D) KÉGLI ELŐL ELKÉLT (E) RÉGÉSZ HAJA IS LENG
- Az összes szótag felhasználásával egy szólás rakható ki. Mi a jelentése?
ZÖTT VAS A OL KÖ ROK SO
(A) Teljesen félreért egy művet. (B) Belemagyaráz valamit a szövegbe.
(C) Hibát keres a szövegben. (D) Megérti a szöveg burkolt üzenetét.
(E) Szétszórt, nem a szövegre figyel.

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Gyűjtsetek össze 16 verscímet Ady Endrétől!
Igyekeztek pontosan dolgozni, mert csak a hibátlan verscímekekért jár pont.
Vigyázat: Tizenhatnál több felsorolt vers esetén a javításkor csak az első 16-ot vesszük figyelembe!